

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze

Oddział Stołeczny im. Aleksandra Janowskiego

Regulamin

Postanowienia ogólne

1. Aby upamiętnić setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości 1918-2018 Oddział Stołeczny PTTK w Warszawie ustanawia Odznakę Turystyczno- Krajoznawczą „WARSZAWSKIE ŚLADY MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO”.
2. Celem odznaki jest popularyzacja wśród turystów, a zwłaszcza młodzieży szkolnej, wiedzy o miejscach związanych z życiem i działalnością marszałka Józefa Piłsudskiego (1867-1935) – wielkiego patrioty i ważnej postaci w historii Polski, który odegrał znaczącą rolę w odzyskaniu przez Polskę w 1918 r. niepodległości.
3. Inicjatorem Odznaki jest Klub Turystyczno-Krajoznawczy PTTK VARSOVIA.
4. Odznakę można zdobywać równolegle z innymi odznakami turystycznymi i krajoznawczymi PTTK.
5. Odznaka jest jednostopniowa.
6. Integralną częścią regulaminu jest załącznik z wykazem miejsc i obiektów związanych z postacią Józefa Piłsudskiego na terenie Warszawy.

Warunki zdobywania odznaki

1. Odznakę może zdobyć każdy, kto ukończył 10 lat i spełnił warunki określone niniejszym regulaminem.
2. Czas zdobywania odznaki jest dowolny.
3. Odznaka może być zdobywana podczas indywidualnych i zbiorowych wędrówek po Warszawie.
4. Zwiedzenie każdego obiektu powinno być udokumentowane odpowiednim wpisem w książeczce turystyki kwalifikowanej lub samodzielnie prowadzonym dzienniczku (kronice) potwierdzonym przez prowadzącego wycieczkę. W przypadku wycieczek indywidualnych turysta powinien potwierdzić fakt zwiedzenia danego obiektu pieczętą lub w inny sposób np. wykonane zdjęcie, film itp.
5. Wykaz obiektów zawarty jest w załączniku do niniejszego regulaminu.
6. Warunkiem zdobycia odznaki jest zwiedzenie minimum 15 miejsc lub obiektów wybranych z załącznika.

Weryfikacja

1. Weryfikacji odznaki dokonuje Referat Weryfikacji Komisji Turystyki Pieszej Oddziału Stołecznego PTTK w Warszawie na podstawie książeczki lub kroniki zawierającej potwierdzenie spełnienia warunków dla tej odznaki.
2. Książeczki lub kroniki należy składać osobiście ewentualnie nadsyłać na adres: Oddział Stołeczny PTTK im Aleksandra Janowskiego, ul. Kopernika 30 pok. 522 (V p.), 00-336 Warszawa, tel. 22 635 27 52.
3. W wyżej wymienionym miejscu będzie można nabyć odznaki.
4. Turyści przysyłający książeczkę na podany adres drogą pocztową załączają zaadresowaną kopertę ze znaczkiem pocztowym na przesyłkę zwrotną. Odznakę można otrzymać pocztą – koszt odznaki i przesyłki pokrywa kupujący.

Postanowienia końcowe

1. Interpretacja niniejszego Regulaminu należy wyłącznie do Zespołu Weryfikującego Oddziału Stołecznego PTTK.
2. Regulamin został zatwierdzony przez Zarząd Oddziału Stołecznego PTTK w dniu 23 stycznia 2018 i obowiązuje od dnia zatwierdzenia.
3. Oddział Stołeczny PTTK nie ponosi odpowiedzialności za żadne szkody wynikłe podczas zdobywania Odznaki.

Pomysł odznaki oraz regulamin opracował Jan Piwnik.
Projekt graficzny odznaki wykonał Włodzimierz Majdewicz.

WYKAZ OBIEKTÓW

1. ul. Skazańców 25 –X Pawilon Cytadeli Warszawskiej. Józef Piłsudski był więziony tutaj przez władze carskie w od 18.04 do 15.12.1900 r. W celi Piłsudskiego znajduje się upamiętniająca go tablica.
2. Plac Grzybowski – głąz na skwerze koło kościoła Wszystkich Świętych. Głąz upamiętnia miejsce, w którym 13.11.1904 r. odbyła się pierwsza na ziemiach polskich zbrojna demonstracja robotników zorganizowana przez Polską Partę Socjalistyczną. Organizatorami tej manifestacji byli m. in. Józef Piłsudski i Walery Sławek.
3. ul. Oleandrów (Śródmieście –między Marszałkowską i Polną) - nazwa ulicy jest upamiętnieniem wymarszu 6.08.1914 r. do boju o niepodległą Polskę, z krakowskich Oleandrów I Kompanii Legionów Józefa Piłsudskiego. Ulica Oleandrów jest także w Sulejówku k. Warszawy, gdzie pod nr 5 znajduje się dworek Piłsudskiego „Milusin”.
4. ul. Poznańska 32/34 róg ulicy Żurawiej (budynek biurowy) – tablica upamiętniająca wymarsz z tego domu 22.08.1915 r. na rozkaz Józefa Piłsudskiego Batalionu Warszawskiego Polskiej Organizacji Wojskowej (POW) pod dowództwem Tadeusz Żulińskiego na pole walk I Brygady Legionów Polskich.
5. ul. Brata Alberta - Wesoła – „Kamień Piłsudskiego” (stoi na wydmie w środku lasu). Na głązie widnieje następujący napis „Na polach Wawra i Zielonej dnia 29.04.1917 r. Józef Piłsudski ucząc Polaków bić się za wolność, ćwiczył ochotnicze wojsko zebrane potajemnie w Polskiej Organizacji Wojskowej”.
6. Plac Małachowskiego – (przed gmachem „Zachęty”) - pomnik „Peowiaka”, upamiętniający poległych żołnierzy Polskiej Organizacji Wojskowej. W tym miejscu w 1918 r. Józef Piłsudski z balkonu Pałacu Kronenberga odbierał defiladę oddziałów POW.
7. ul. Mińska 25 (Praga Północ) – Polskie Zakłady Optyczne – pamiątkowy głąz narzutowy z tablicą o następującej treści: „W tym miejscu stał dom, w którym w latach 1917 -1918 przebywał Józef Piłsudski.
8. ul. 11 Listopada 17/19 – budynki wojskowe (Praga –Północ) -
 - a) na budynku znajduje się tablica pamiątkowa o treści: „W tym budynku pracował Naczelnik Państwa Polskiego Marszałek Józef Piłsudski”,
 - b) pod tym adresem ma siedzibę Zarząd Główny Związku Piłsudczyków.
9. ul. Służewska 5 (Śródmieście – skwer) – głąz pamiątkowy z tablicą informującą, że „Tu w domu ul. Służewska 5 mieszkał od 1.01.1917 r. Józef Piłsudski, aresztowany 22.07.1917 r. – więziony w Twierdzy Magdeburga”.
10. ul. Moniuszki 2 - budynek biurowy TVP – na murze domu jest tablica pamiątkowa o następującej treści: „Tu stał dom, w którym 10.11.1918 r. po powrocie z Twierdzy Magdeburgskiej zamieszkał Józef Piłsudski”. Mieścił się tam pensjonat panien Romanówien.

11. ul. Mokotowska 50 kamienica Sawickich - na murze domu znajdują się dwie tablice informujące, że w tym domu w dniach 13-29.11.1918 r. pracował i mieszkał twórca niepodległej Polski Naczelnik Państwa Józef Piłsudski.
12. ul. Koszykowa 70 – kamienica Próchickich – po opuszczeniu Belwederu mieszkał w tym domu Józef Piłsudski z rodziną od 13.12.1922 r. do lipca 1923 r., skąd przeniósł się do dworku „Milusin” w Sulejówku. Na murze kamienicy znajduje się tablica pamiątkowa.
13. ul. Belwederska 54/56 – Belweder
 - a) siedziba, miejsce pracy i zgonu I Marszałka. Była to oficjalna rezydencja Józefa Piłsudskiego od 29.11.1918 r. do 13.12.1922 r. oraz od 5.06.1926 r. do 12.05.1935 r.
 - b) Przy Belwederze znajduje się pomnik Marszałka. Na cokole pomnika widnieje napis „Swemu obrońcy w roku 1920 – Warszawa”.
 - c) Obok za wejściem do łazienek Królewskich w gablocie eksponowany jest, ostatni samochód Cadillac 355 D zakupiony dla Marszałka.
14. Al. Ujazdowskie 5 - budynek GISZ (jednopiętrowy pałacyk). W budynku tym znajdował się gabinet służbowy i mieszkanie Józefa Piłsudskiego, jako Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych (1926 – 1935).
15. ul. Świętojańska 8 – Archikatedra Św. Jana –
 - a) Na ścianie prawej nawy znajduje się epitafium Marszałka, z dwiema skrzyżowanymi buławami i napisem „Józef Piłsudski (1867-1935)” .
 - b) W dniu 17 maja 1935 w Archikatedrze została odprawiona msza żałobna na cześć Marszałka celebrowana przez kardynała Aleksandra Kakowskiego.
16. Plac Zamkowy 4 – Zamek Królewski – w dniu 14.11.1920 r. Józef Piłsudski podczas obchodzonego Święta Niepodległości otrzymał na Placu Zamkowym buławę marszałkowską. Buława jest przechowywana na Zamku Królewskim.
17. ul. Krakowskie Przedmieście 42/44 – Hotel Bristol – 3.07.1923 r. w Sali Malinowej „Bristolu” Józef Piłsudski odchodząc z życia publicznego urządził pożegnalny bankiet. Od tej pory stał się osobą prywatną zamieszkując w Sulejówku.
18. Most Poniatowskiego – miejsce dramatycznej rozmowy pomiędzy marszałkiem Piłsudskim a prezydentem Stanisławem Wojciechowskim, która odbyła się 12.05.1926 r.. Tego dnia rozpoczął się przewrót majowy.
19. ul. Łazienkowska 3 – Stadion Miejski Legii Warszawa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego – stadion powstał w 1930 r. i nosił nazwę Stadionu Wojska Polskiego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego – do 1939 r. W 2006 r. z okazji 90-lecia istnienia klubu Legia Warszawa (1916-2006) na stadionie odsłonięto marmurową tablicę upamiętniającą Marszałka Piłsudskiego. Warto pamiętać, że drużyna piłkarska Legii powstała w 1916 r. w Legionach Polskich Józefa Piłsudskiego. Od 2015 r. Marszałek Józef Piłsudski został ponownie patronem stadionu.

20. Al. Jerozolimskie 3 – Muzeum Wojska Polskiego – powołane do życia dekretem Naczelnego Wodza Józefa Piłsudskiego z dnia 22.04.1920 r. W zbiorach Muzeum WP znajdują się cenne pamiątki po Piłsudskim. Postać twórcy Muzeum WP upamiętnia eksponowana na dziedzińcu rzeźba głowy Marszałka.
21. Ogród Saski – w alei głównej (ok. 250 m. za Grobem Nieznanego Żołnierza) znajduje się tablica upamiętniająca powrót w dniu 22.05.1921 r. Józefa Piłsudskiego i zwycięskiego wojska z wojny polsko-bolszewickiej. Z tego miejsca Marszałek wyraził uznanie dla Warszawy za jej patriotyczną postawę w pamiętnych dniach sierpniowych 1920 r.
22. Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego –
a) dawny Plac Saski. Było to miejsce defilad i rewii wojskowych przyjmowanych przez Marszałka. Tu w lewym skrzydle nieistniejącego już Pałacu Saskiego w latach 1922-1923 pracował Józef Piłsudski jako szef Sztabu Generalnego WP.
b) Na skraju placu (obok Hotelu Europejskiego) stoi pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego. Na kamiennym cokole pomnika umieszczone są trzy tablice z cytataми z Józefa Piłsudskiego.
23. ul. Krakowskie Przedmieście 11 – „Dom Bez Kantów” – na filarze budynku znajdują się dwie tablice pamiątkowe informujące m.in. o tym, że gmach ten powstał w latach 1928-1929 z rozkazu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Budynek został wzniesiony wysiłkiem Funduszu Kwaterunkowego Wojskowego.
24. ul. Krakowskie Przedmieście 32 – Pałac Tyszkiewiczów – w latach 1935-1939 pod tym adresem działała Biblioteka Narodowa Józefa Piłsudskiego. Biblioteka za patrona otrzymała Marszałka Piłsudskiego na podstawie Dekretu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26.08.1935 r. Do tej zaszczytnej nazwy Biblioteka Narodowa nie powróciła do dnia dzisiejszego.
25. ul. Krakowskie Przedmieście 26/28 – Uniwersytet Warszawski_26.08.1935 r. prezydent Ignacy Mościcki wydał dekret oznajmiający, iż od tego dnia Uniwersytet zmienił nazwę i nosi honorowe imię Marszałka. Po 1945 r. nie powrócono do przedwojennej nazwy tej uczelni.
26. ul. Marymoncka 34 – Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego - w 1927 r. Marszałek był inicjatorem powstania Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego. Upamiętnia to tablica umieszczona na terenie uczelni. W 1938 r. CIWF został przemianowany na Akademię Wychowania Fizycznego Marszałka Józefa Piłsudskiego. Przedwojenna nazwa przywrócona została w 1990 r.. Wówczas na teren AWF powróciła też rzeźba – głowa Marszałka umieszczona przy wejściu na teren uczelni.
27. ul. Gen. Zajączka 7 (Żoliborz) – koło stacji metra „Dworzec Gdański” – Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa i Ochrony im. Marszałka Józefa Piłsudskiego – uczelnia niepubliczna, działa od 2005 r.

28. Pole Mokotowskie
- a) Na rogu ulic Stefana Batorego i św. Andrzeja Boboli znajduje się kamień z nazwą "Park im. Józefa Piłsudskiego". Na jego bocznej ścianie umieszczona jest tablica z napisem „Tu na Polach Mokotowskich 17.05.1935 r. dokonał się ostatni akt warszawskich uroczystości pogrzebowych pożegnania ze Stolicą Józefa Piłsudskiego.
 - b) Obelisk Marszałka Józefa Piłsudskiego (w północnej części parku, za Biblioteką Narodową). Od strony ul. Wawelskiej jest dojście ul. Czubutki a dalej alejką w lewo. Na obelisku ku czci Marszałka widnieje następujący napis: „W tym miejscu twórca Polski Niepodległej Marszałek Józef Piłsudski odbierał defilady wojskowe, a po śmierci został pożegnany w drodze na Wawel.
29. ul. Idzikowskiego 1c – Mokotów-Stegny – Fort Piłsudskiego – Fort „Legionów Dąbrowskiego”, w 1928 r. przemianowany na Fort Piłsudskiego. W 1997 r. przed bramą fortu odsłonięto obelisk (kamień) z umieszczoną nań metalową tablicą pamiątkową, ozdobioną płaskorzeźbą profilu głowy Józefa Piłsudskiego i napisem „Pierwszemu Marszałkowi Polski Józefowi Piłsudskiemu, którego imię nosi ten fort – żołnierze WP”. Około 2007 r. fort opuściło wojsko. Obecnie obiekt znajduje się w stanie zaniedbania i destrukcji.
30. ul. Płowiecka 77 (Wawer) – pomnik Józefa Piłsudskiego. Przed zabytkowym budynkiem starej nieczynnej szkoły wznosi się kamienny pomnik zwieńczony metalowym orłem (odsłonięty w 1930 r.). Do pomnika przytwierdzona jest plakieta z profilem Marszałka i podpisem „Józef Piłsudski”. Poniżej umieszczone są trzy tablice pamiątkowe związane z wojną polsko-bolszewicką 1920 r.
31. ul. Ostrobramska 109 (Praga Południe) – Centralna Biblioteka Wojskowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Główna księżnica resortu obrony narodowej. W obecnej siedzibie CWB funkcjonuje od 1991 r.. Od 9.11.2007 r. księżnica nosi imię Marszałka Józefa Piłsudskiego. Na lewo od wejścia głównego do Biblioteki znajduje się tablica pamiątkowa, po środku której widnieje profil Marszałka.
32. ul. Grzybowska 77 – Księgarnia Historyczno-Wojskowa „Bellona” im. Józefa Piłsudskiego – księgarnia powstała po likwidacji Głównej Księgarni Wojskowej przy Krakowskim Przedmieściu 11 („dom bez kantów”) i połączeniu jej z księgarnią firmową Domu Wydawniczego Bellona.
33. Al. Niepodległości 218 – Departament Wychowania i Promocji MON. Na IV piętrze tego gmachu znajduje się popiersie Marszałka Józefa Piłsudskiego. Przed wojną w tym kompleksie budynków mieścił się Wojskowy Instytut Przyrodolecznicy im. Józefa Piłsudskiego przy ul. Nowowiejskiej 27 A (utworzony w 1923 r.) oraz szpital Okręgowy im. J. Piłsudskiego przy ul. Nowowiejskiej 33.
34. ul. Wawelska 52/54 – Ministerstwo Środowiska. Wewnątrz gmachu znajduje się tablica pamiątkowa informująca, że budynek ówczesnej Dyrekcji Naczelnej Lasów Państwowych rozpoczęty za życia Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego wzniesiono w latach 1934-1936.
35. Al. Jerozolimskie 7 – Bank Gospodarstwa Krajowego. W gmachu BGK w holu na II piętrze, pod logo Banku eksponowana jest przedwojenna rzeźba – brązowe popiersie Józefa Piłsudskiego na marmurowym cokole (rzeźbę wykonał Konstanty Laszczka).

36. ul. Nowogrodzka 50/54 – budynek bankowy. Na I piętrze budynku znajduje się reprezentacyjna sala posiedzeń, a w niej umieszczona jest metalowa tablica pamiątkowa następującej treści „Gdy podwaliny pod Państwo Polskie kładł Józef Piłsudski – gmach Państwowego Banku Rolnego wzniesiono w latach 1926-1928”.
37. ul. Podskarbińska 14 – Klub Sportowy „Orzeł” Warszawa im. Józefa Piłsudskiego. Warszawski klub sportowy założony został w 1922 r. KS „Orzeł” Warszawa otrzymał imię Marszałka Józefa Piłsudskiego w 2002 r
38. ul. Krypska 39 (Praga Południe) – w latach 1930-1939 pod tym adresem funkcjonował sierociniec im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, przeznaczony dla 90 sierot po poległych wojskowych i dzieci inwalidów wojennych. Obecnie w tym samym budynku mieści się Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Lecznictwa Otwartego Warszawa Praga Południe.
39. ul. Rybaki – skwer – na Nowym Mieście, przy ul. Rybaki, nieopodal Wybrzeża Gdańskiego, znajduje się pamiątkowy kamień z wyrytym na nim napisem: „W tym miejscu stał Dom Polaków z Zagranicy im. Marszałka Józefa Piłsudskiego – siedziba Światowego Związku Polaków z Zagranicy „Światpol”.
40. Park im. Romualda Traugutta (od strony Wybrzeża Gdańskiego) – na terenie Parku, pomiędzy ulicami Sanguszkii i Wenedów znajduje się głaz pamiątkowy z wykutym napisem: „Odrodzić duszę ludzką, zmienić człowieka, zrobić go lepszym, potężniejszym i silniejszym oto wasze zadanie – Józef Piłsudski. Ku uczczeniu pracy nauczycielstwa stolicy, w 20 rocznicę odzyskania Niepodległości – Zarząd Miejski – 1938 r. ”.
41. ul. Szwoleżerów 7 – budynek mieszkalny – na ścianie budynku znajduje się tablica pamiątkowa informująca m.in., że „ z rozkazu Pierwszego Marszałka Polski, Ministra Spraw Wojskowych Józefa Piłsudskiego gmach ten powstał w latach 1928-1929....”. Budynek został wybudowany przez fundusz Kwaterunku Wojskowego.
42. ul. 29 listopada 1 - Jednostka Wojskowa -2420- Warszawski Pułk Samochodowy. Pułk stacjonuje w koszarach wojskowych, które przed II wojną światową zajmował 1 Pułk Szwoleżerów Józefa Piłsudskiego.
43. ul. Szwoleżerów 2 – Katedra św. Ducha – w okresie międzywojennym był to kościół garnizonowy 1 Pułku Szwoleżerów Józefa Piłsudskiego. W katedrze znajduje się m.in. tablica epitafijna poległych żołnierzy tego Pułku.
44. ul. Szkolna 14 (Wesoła) – na osiedlu Stara Miłosna przy ul. Szkolnej 14, na terenach dawnego Klubu WWK Legia Warszawa stacjonuje Szwadron Kawalerii Ochotniczej w barwach 1 Pułku Szwoleżerów Józefa Piłsudskiego. Szwadron działa w ramach Stowarzyszenia Szwadron Jazdy Rzeczypospolitej Polskiej.
45. ul. Zielna 39 – Gmach „PAST-y” – Przy wejściu do budynku znajduje się m.in. tablica o treści: „23.IV.1935 - Instytut Józefa Piłsudskiego”. Placówka zajmuje się badaniami najnowszej historii Polski. Przed II wojną światową Instytut Józefa Piłsudskiego działał pod adresem Al. Ujazdowskie 1.

46. ul. Frontowa 5/7 (Rembertów) – pod tym adresem ma swoją siedzibę Związek Piłsudczyków RP – Towarzystwo Pamięci Józefa Piłsudskiego. Związek działa od 1991 r. w formie stowarzyszenia.
47. ul. Konwiktorska 2 – Instytut Poligrafii Wydziału Inżynierii Produkcji Politechniki Warszawskiej – w tym miejscu w okresie II Rzeczypospolitej funkcjonowała Szkoła Przemysłu Graficznego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, która imię to otrzymała 31.08.1931 r.
48. ul. Stawki 14 - pod tym adresem działa Zespół Szkół Poligraficznych im. Marszałka Józefa Piłsudskiego – zespół szkół technicznych i zawodowych. Obecnie w skład zespołu szkół wchodzi Technikum Poligraficzne oraz Zasadnicza Szkoła Poligraficzna.
49. ul. Hafciarska 80/86 (Wawer) – Centrum Rehabilitacji, Edukacji i Opieki TPD „Helenów”. Na terenie tego Ośrodka znajduje się kamień upamiętniający Marszałka Józefa Piłsudskiego i jego częste pobyty w tej placówce (Ośrodek „Helenów” powstał w 1922 r. z inicjatywy PPS jako placówka opiekuńczo-wychowawcza dla dzieci wymagających ratunku i pomocy).
50. Ul. Grójecka 93 – Liceum Ogólnokształcące im. Hugona Kołłątaja (wejście od ul. Banacha i Metrykantów) – przed budynkiem szkoły znajduje się „Głaz Marszałka Piłsudskiego” (pomnik przyrody). Na głazie widnieje cytat z jednego z wystąpień Marszałka „Niech się śmieją polskie dzieci śmiechem Odrodzenia – Józef Piłsudski”. Głaz został odsłonięty 5.06.1936 r
51. Ul. Kowelska 1 (Praga Północ) – LXXVI Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka Józefa Piłsudskiego otrzymało imię Marszałka w kwietniu 1998 r.. W liceum istnieje Sala Tradycji poświęcona patronowi szkoły
52. Ul. Dwóch Mieczów 5 (Rembertów) – Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 189 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Jest to najstarsza rembertowska placówka oświatowa. Imię Marszałka otrzymała przed II wojną światową w roku szkolnym 1935/36, zaś przywrócono je uroczysto w maju 1991 r. W szkole na I piętrze znajduje się pamiątkowa kamienna tablica.
53. Ul. Cietrzewia 22A (Włochy) – Szkoła podstawowa nr 94 im. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Jego imię nosiła szkoła w latach 1935-1939. Uroczyste reaktywowanie imienia Marszałka nastąpiło w maju 1991 r. Wtedy też na I piętrze ustawiono brązowe popiersie Marszałka na marmurowym postumencie. Obok zawieszono marmurową tablicę z brązowym profilem J. Piłsudskiego i wykutym napisem „Józef Piłsudski (1867-1935) reaktywowanie imienia – maj 1991r.”.
54. ul. Grenady 16 (Wola) – Szkoła Podstawowa nr 386 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Placówka otrzymała imię Marszałka w 2004 r.
55. Ul. Chełmska 23 (Mokotów) – Gimnazjum nr 3 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Imię Marszałka nadano szkole 16.05.2003 r. W uroczystości uczestniczyli Prezydent RP na Uchodźctwie Ryszard Kaczorowski i ówczesny Prezydent Warszawy Lech Kaczyński (który dokonał aktu nadania szkole imienia Piłsudskiego). Patronem szkoły Józef Piłsudski będzie do sierpnia 2019 (likwidacja gimnazjów).

56. Aleja Piłsudskiego (Wesoła) – jest to jedyna ulica imienia Marszałka, której fragment znajduje się w Warszawie (w dzielnicy Wesoła). Aleja Marszałka Józefa Piłsudskiego bierze swój początek w Starej Miłosnej tj. osiedlu Wesołej i prowadzi do miasta Sulejówek (kończąc się na ul. Okuniewskiej).
57. ul. Grenadierów 51/59 (Szpital Grochowski) – pod tym adresem działa Obywatelski Komitet Budowy Szpitala Kardiologicznego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Komitet działa od 2003 r. w formie stowarzyszenia.
58. ul. Oczki 5 (Ochota) – w środku Domu Medyków w październiku 1937 r. uroczyście odsłonięto popiersie Józefa Piłsudskiego wykonane z brązu. Aktu odsłonięcia popiersia Marszałka oraz tablicy z nazwiskami medyków – żołnierzy, którzy polegli w walkach o wolność Ojczyzny dokonał gen. Felicjan Sławoj-Składkowski ówczesny premier rządu RP.
59. Al. Jerozolimskie 3 (Muzeum Narodowe) – portret brygadiera Józefa Piłsudskiego z Nike autorstwa Jacka Malczewskiego (wykonany w 1916 r.). Obraz jest niedostępny dla zwiedzających – zob. w internecie). Jako ciekawostkę można podać, że w latach 1938-1939 w holu głównym Muzeum Narodowego eksponowana była rzeźba całej postaci Józefa Piłsudskiego.
60. Al. gen. Chruściela „Montera” 103 (Rembertów) – w latach 1935-1939 przed bramą główną obecnej Akademii Sztuki Wojennej stał pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego. Aktualnie w tym miejscu stoi postument poświęcony gen. Fieldorfowi „Nilowi”.

Przykładowa trasa wycieczki pieszej po Warszawie, podczas której można zdobyć odznakę PTTK „Warszawskie ślady Marszałka Józefa Piłsudskiego”

Rynek Starego Miasta – ul. Świętojańska - Plac Zamkowy - ul. Krakowskie Przedmieście – ul. Traugutta – Plac Małachowskiego – Plac Piłsudskiego – Ogród Saski – ul. Królewska – Plac Grzybowski – Próżna – Zielna – ul. Świętokrzyska – Jasna – ul. Moniuszki – Plac Powstańców Warszawy – ul. Szpitalna – ul. Bracka – Plac Trzech Krzyży – ul. Mokotowska – ul. Koszykowa - ul. Służewska – Al. Wyzwolenia –Plac na Rozdrożu-Al. Ujazdowskie-Belweder – Łazienki Królewskie . (Długość trasy ok. 6 km).

OBIEKTY

1. Archikatedra Św. Jana– ul. Świętojańska 8 (poz. 15)
2. Zamek Królewski – Plac Zamkowy 4 (poz. 16)
3. Hotel Bristol – ul. Krakowskie Przedmieście 42/44 (poz. 17)
4. „Dom Bez Kantów” – ul. Krakowskie Przedmieście 11 (poz. 23)
5. Pałac Tyszkiewiczów – ul. Krakowskie Przedmieście 32 (poz. 24)
6. Uniwersytet Warszawski – ul. Krakowskie Przedmieście 26/28 (poz. 25)
7. Pomnik Peowiaka – Plac Małachowskiego (poz. 6)
8. Pomnik Józefa Piłsudskiego – Plac Piłsudskiego (poz. 22)
9. Ogród Saski – aleja główna (tablica pamiątkowa) (poz. 21)
10. Głaz Pamiątkowy – Plac Grzybowski (poz. 2)
11. Gmach PAST-y – ul. Zielna 39 (poz. 45)
12. Tablica pamiątkowa - ul. Moniuszki 2 (poz. 10)
13. Kamienica Sawickich – ul. Mokotowska 50 (poz. 11)
14. Kamień Pamiątkowy – ul. Służewska 5 (poz. 9)
15. Budynek GISZ – Al. Ujazdowskie 5 (poz. 14)
16. Belweder – ul. Belwederska 54/56 (poz. 13)

Uwaga: Odznakę można też zdobywać w odwrotnej kolejności tzn. pokonując trasę Belweder – Rynek Starego Miasta.